Bogusław Kubiak

SPRAWDŹ SWOJĄ WIEDZĘ O POLSCE

100 testów dla obcokrajowców z krzyżówkami i kluczem

Poziom B1–C2

NOWELA
WYDAWNICTWO

Opracowanie graficzne i skład: JNK Graftekst Justyna Nowaczyk
Redakcja: Emilia Zwoniarska

© Copyright by Wydawnictwo Nowela, Poznań 2024

Wersja cyfrowa z możliwością wydruku testów:

ISBN: 978-83-67936-13-2

Nowela sp. z o.o.
ul. Żmigrodzka 41/49
60-171 Poznań

Dział handlowy (+48 61) 847 40 40
www.nowela.pl
e-mail: zamowienia@nowela.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone. Każda reprodukcja lub adaptacja całości lub części niniejszej publikacji, niezależnie od zastosowanej techniki reprodukcji (drukarskiej, fotograficznej, komputerowej i in.), wymaga zgody wydawcy.

Spis treści

Wstęp 7

CZĘŚĆ I. KULTURA 9

Test nr 1. **Jakie miasto jest tak określane?** 11
Test nr 2. **Jakie miasto ma taki herb i flagę?** 14
Test nr 3. **Jakie województwo ma taki herb i flagę?** 18
Test nr 4. **Jakie miasto ma taki symbol?** 22
Test nr 5. **Gdzie odbywają się te wydarzenia kulturalne?** 26
Test nr 6. **Gdzie znajduje się ten pomnik?** 28
Test nr 7. **Gdzie znajduje się ten teatr?** 32
Test nr 8. **Gdzie znajduje się to muzeum?** 35
Test nr 9. **Gdzie znajduje się to dzieło sztuki?** 38
Test nr 10. **Gdzie znajduje się ten zabytek kultury żydowskiej?** 41
Test nr 11. **Co oznaczają te nazwy?** 45
Test nr 12. **Co widnieje na tym banknocie?** 47
Test nr 13. **Czyje to przeboje muzyczne?** 50
Test nr 14. **Jak nazywa się ta piosenka ludowa?** 52
Test nr 15. **Jaka to pieśń patriotyczna?** 54
Test nr 16. **Jaki to taniec?** 57
Test nr 17. **Jaka to legenda?** 60
Test nr 18. **Jaki to serial animowany?** 62
Test nr 19. **Jaki to gatunek filmowy?** 66
Test nr 20. **Jaki to serial telewizyjny?** 68
Test nr 21. **Jaki to typ szkoły?** 70
Test nr 22. **Jaka to uczelnia?** 73
Test nr 23. **Jaka to instytucja?** 76
Test nr 24. **Jakie święto przypada w tym dniu?** 78
Test nr 25. **Jaki to święty patron?** 80
Test nr 26. **Jaki to samochód?** 83
Test nr 27. **Jakie to danie?** 87
Test nr 28. **Który utwór napisał ten autor/napisała ta autorka?** 91
Test nr 29. **Skąd pochodzą te cytaty?** 93
Test nr 30. **Kto tak powiedział o Polsce i Polakach?** 95

CZĘŚĆ II. GEOGRAFIA 97

Test nr 31. **Jakie miasto jest na zdjęciu?** 99
Test nr 32. **Jakie miasto wskazano na mapie Polski?** 103
Test nr 33. **Jak nazywa się stolica tego województwa?** 107

Test nr 34. **W którym województwie leży to miasto?** 109
Test nr 35. **Do jakiego miasta należy ten port lotniczy?** 112
Test nr 36. **Jakie to uzdrowisko?** 114
Test nr 37. **Jaki to port nad Bałtykiem?** 117
Test nr 38. **Gdzie znajduje się ten kościół?** 120
Test nr 39. **Gdzie znajduje się ten most?** 124
Test nr 40. **Gdzie znajduje się ten zamek/pałac?** 128
Test nr 41. **Gdzie znajduje się ten pomnik przyrody?** 133
Test nr 42. **W jakim mieście jest ta dzielnica?** 137
Test nr 43. **Gdzie znajduje się ten surowiec?** 140
Test nr 44. **Jaka to wieś?** 142
Test nr 45. **Jaka to ulica?** 145
Test nr 46. **Jaka to rzeka?** 150
Test nr 47. **Jakie to jezioro?** 153
Test nr 48. **Jakie to góry?** 156
Test nr 49. **Jaki to las?** 159
Test nr 50. **Jaki to park narodowy?** 162
Test nr 51. **Jaki to region Polski?** 166
Test nr 52. **Które województwo wyróżniono na mapie Polski?** 169
Test nr 53. **Jaki to obiekt z listy światowego dziedzictwa UNESCO?** 173
Test nr 54. **Jaka to roślina uprawiana w Polsce?** 176
Test nr 55. **Jaki to gatunek zwierząt występujący w Polsce?** 179
Test nr 56. **Jaka to mniejszość narodowa/etniczna?** 181
Test nr 57. **Który to sąsiad Polski?** 184
Test nr 58. **Co produkują te firmy?** 186
Test nr 59. **Jakie są polskie rekordy?** 188
Test nr 60. **W którym kraju znajdują się te polskie ślady?** 190

CZĘŚĆ III. JĘZYK 193

Test nr 61. **Co można kupić w tym sklepie?** 195
Test nr 62. **Co produkuje ten zakład?** 197
Test nr 63. **Czym zajmował się przedstawiciel tego zawodu?** 199
Test nr 64. **Jak nazywa się osoba pełniąca tę funkcję?** 201
Test nr 65. **Jak nazywa się ta choroba?** 203
Test nr 66. **Jak nazywa się ten posiłek?** 205
Test nr 67. **Jak nazywa się to narzędzie rolnicze?** 207
Test nr 68. **Jak nazywa się to pomieszczenie w domu?** 211
Test nr 69. **Jaka to relacja rodzinna?** 213
Test nr 70. **Jaka to dyscyplina sportowa uprawiana w Polsce?** 215
Test nr 71. **Jaki to lekarz specjalista?** 218
Test nr 72. **Jaki to kwiat w polskim ogrodzie?** 220
Test nr 73. **Jaki to owoc w polskim ogrodzie?** 224
Test nr 74. **Jaki to napój?** 227
Test nr 75. **Jakie to zwierzę hodowane w Polsce?** 229

Test nr 76. **Jakie to warzywo w polskim ogrodzie?** 232
Test nr 77. **Jakie to polskie drzewo?** 235
Test nr 78. **Jakie to słowo w slangu młodzieżowym?** 240
Test nr 79. **Co znaczyło to słowo w czasach PRL-u?** 242
Test nr 80. **Jak kończy się to przysłowie?** 244

CZĘŚĆ IV. HISTORIA 247

Test nr 81. **Kiedy miało miejsce to wydarzenie?** 249
Test nr 82. **Jakie wydarzenie miało miejsce w tym roku?** 251
Test nr 83. **Gdzie miało miejsce to wydarzenie?** 253
Test nr 84. **Jak nazywa się to powstanie?** 256
Test nr 85. **Jak nazywa się ta stolica Polski?** 259
Test nr 86. **Które miasto tak się dawniej nazywało?** 262
Test nr 87. **Jaki to król?** 264
Test nr 88. **Jaka to postać historyczna?** 269
Test nr 89. **Jaki to ród magnacki?** 273
Test nr 90. **Kto był prezydentem Polski w tym okresie?** 276

CZĘŚĆ V. LUDZIE 279

Test nr 91. **Kim były te osoby?** 281
Test nr 92. **Która znana Polka jest na zdjęciu?** 283
Test nr 93. **Który znany Polak jest na zdjęciu?** 287
Test nr 94. **Kto napisał ten utwór?** 291
Test nr 95. **Kto namalował te obrazy?** 293
Test nr 96. **Kto dokonał tych wynalazków i odkryć?** 295
Test nr 97. **Kto posługiwał się tym pseudonimem?** 297
Test nr 98. **Jak nazywa się ten kompozytor?** 299
Test nr 99. **Jak nazywa się ten noblista/ta noblistka?** 302
Test nr 100. **Jaką dyscyplinę sportową uprawiały te osoby?** 305

Klucz 307

Źródła 359

Wstęp

Treści realioznawcze stanowią nierozłączną część współczesnej edukacji językowej i trudno dziś wyobrazić sobie kurs czy podręcznik do nauki języka obcego, który by ich nie przekazywał, nawet jeśli zasadniczym celem kształcenia pozostaje rozwój sprawności językowych i opanowanie elementów strukturalno-leksykalnych.

Podstawowy dokument Rady Europy odnoszący się do nauki języków obcych *CEFR* [1] podkreśla znaczenie nauczania interkulturowego, które zakłada w procesie przyswajania języka obcego także poznawanie odmiennej kultury oraz pogłębianie wiedzy o kulturze rodzimej poprzez ich wzajemne porównywanie, lepsze zrozumienie innych i samych siebie.

W obecnej formie państwowych egzaminów z języka polskiego jako obcego wiedza o Polsce nie jest testowana jako oddzielny komponent, ale w pracach nad systemem certyfikacyjnym zostały opracowane katalogi tematyczne i funkcjonalno-pojęciowe z tego zakresu dla poziomów zaawansowanych[2]. Kompetencja socjokulturowa jest na pewno brana pod uwagę przy ocenianiu sprawności produktywnych (pisanie i mówienie). Powstanie kanonu wiedzy o Polsce dla potrzeb certyfikacji stanowi więc pomoc dla nauczycieli i osób przygotowujących się do egzaminów.

Ponadto szczegółowe treści tematyczne zawierają programy kulturo- i realioznawcze opracowane w ramach dydaktyki języka polskiego jako obcego:

- *Kompetencja socjokulturowa w nauczaniu języka polskiego jako obcego. Zarys programu*, W. T. Miodunka[3],
- *Inwentarz tematyczny i funkcjonalno-pojęciowy do nauczania języka polskiego jako obcego w aspekcie kulturowym*, A.B. Burzyńska, U. Dobesz[4],
- *Program nauczania cudzoziemców realiów polskich*, P.E. Gębal[5].

Propozycje katalogu zagadnień socjolingwistycznych, socjokulturowych i realioznawczych można znaleźć również w *Programach nauczania języka polskiego jako obcego. Poziomy A1–C2* opracowanych w Centrum Języka i Kultury Polskiej w Świecie Uniwersytetu Jagiellońskiego[6]. Ich autorzy podkreślają jednak, że należy być otwartym na potrzeby samych uczących się i realizować także inne tematy.

Przytoczone tu tytuły publikacji wyraźnie pokazują, jak obszerne i zróżnicowane jest w nich ujęcie omawianych treści. Przede wszystkim elementy szeroko pojętego realioznawstwa występują we wszystkich podręcznikach języka polskiego jako obcego tzw. nowej generacji, niezależnie od poziomu zaawansowania i grup docelowych, do jakich są one kierowane.

Sprawdź swoją wiedzę o Polsce. 100 testów dla obcokrajowców z krzyżówkami i kluczem to zbiór zadań zebranych w pięciu rozdziałach: Kultura, Geografia, Język, Historia i Ludzie. Jest to jednak klasyfikacja czysto organizacyjna, gdyż niektóre testy można by włączyć do kilku kategorii. Każdy ze 100 testów obejmuje 10 pytań opartych na technice wielokrotnego wyboru (*multiple choice*) z jedną poprawną odpowiedzią, co razem daje 1000 pytań o polskie realia. Po teście następuje krzyżówka, której celem jest utrwalenie i rozszerzenie wiedzy i słownictwa. Powinna ona być rozwiązywana zawsze tylko po dokładnym wykonaniu zadań testowych.

Zadania są przeznaczone dla obcokrajowców uczących się języka polskiego, którzy osiągnęli poziom zaawansowania co najmniej B1 określany wspólnie z B2 jako *independent user* (niezależny użytkownik), ale mogą także zainteresować rodzimych użytkowników polszczyzny, aby w taki sposób powtórzyć i uporządkować wiadomości o Polsce.

---

[1] Por. *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment*, Council of Europe, Strasbourg, 2001; tłumaczenie polskie – *Europejski system opisu kształcenia językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie*, CODN, Warszawa, 2003, s. 13–14.

[2] Por. *Opis poziomów zaawansowania dla potrzeb certyfikacji znajomości języka polskiego jako obcego. Projekt*, W. Martyniuk (red.), MEN, Warszawa, 2001, s. 16, 29, 37–38.

[3] Por. *Kultura w nauczaniu języka polskiego jako obcego, Stan obecny – programy nauczania – pomoce dydaktyczne*, W.T. Miodunka (red.), Universitas, Kraków, 2009, wyd. II, s. 97–117.

[4] Tamże, s. 119–128.

[5] Tamże, s. 129–147.

[6] Por. *Programy nauczania języka polskiego jako obcego. Poziomy A1–C2*, I. Janowska, E. Lipińska, A. Rabiej, A. Seretny, P. Turek (red.), Księgarnia Akademicka, Kraków, 2016.

Proponowany materiał został rzetelnie sprawdzony w praktyce dydaktycznej w Centrum Językowym Politechniki Opolskiej, gdzie corocznie jest organizowany Konkurs Wiedzy o Polsce dla cudzoziemców studiujących różne kierunki w języku polskim. Był on wykorzystywany do poszerzania informacji zawartych w podręcznikach kursowych na lektoratach języka polskiego, przygotowania do konkursu oraz konstruowania samych zadań konkursowych.

Wszystkim studentom zagranicznym, którzy brali udział w konkursie, bardzo dziękuję za tak wszechstronne zainteresowanie Polską, wykazanie się wiedzą daleko wybiegającą poza obowiązujące programy i zawsze entuzjastyczne podejście do tej formy zabawy i rywalizacji. Moim koleżankom lektorkom języka polskiego jako obcego dziękuję za pomoc w organizacji wydarzenia, a władzom uczelni za coroczne sponsorowanie nagród rzeczowych dla laureatów konkursu.

Proponowane *Testy* reprezentują podejście kognitywne (faktograficzne), czyli są związane z przyswajaniem wiedzy o Polsce. Mogą jednak z powodzeniem stanowić także punkt wyjścia do przygotowania prezentacji, wykonania projektów, przeprowadzenia wywiadów, odegrania scenek itp., czyli prowadzić do podejścia komunikacyjnego, interkulturowego oraz zadaniowego. Druga część Konkursu Wiedzy o Polsce na Politechnice Opolskiej polegała właśnie na przedstawieniu prezentacji na wybrany temat, a samo jej przygotowanie wymagało różnorodnych działań związanych ze sprawnościami komunikacyjnymi, rozwiązywaniem problemów i wykonywaniem zadań twórczych.

Wszystkim korzystającym z tego podręcznika życzę udanej pracy oraz zadowolenia z odkrywania polskich realiów.

Bogusław Kubiak

Lista stosowanych skrótów:

M.	– mianownik	ż.	– żeński
D.	– dopełniacz	n.	– nijaki
C.	– celownik	lp.	– liczba pojedyncza
B.	– biernik	lm.	– liczba mnoga
N.	– narzędnik	pot.	– potocznie
Ms.	– miejscownik	por.	– porównaj
W.	– wołacz	przen.	– przenośnie
r.	– rodzaj	iron.	– ironicznie
m.	– męski	chem.	– termin chemiczny